

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

доцент Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

« 31 » серпня 2023

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

«Безпека життєдіяльності»

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 223 «Медсестринство»
(код і назва спеціальності)

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання 3

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра гігієни та екології
(назва кафедри)

Схвалено на засіданні кафедри гігієни та екології
«26» серпня 2023 року (протокол №1)
Завідувач кафедри гігієни та екології,
професор

 Леонід ВЛАСИК

Робочу програму схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії з природничо-наукових дисциплін

«29» серпня 2023 року (протокол №1)
Голова предметної (циклової) комісії
з природничо-наукових дисциплін

 Катерина КУПЧАНКО

Чернівці – 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	гігієни та екології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Візнюк Ірина Дмитрівна – асистент кафедри, без н/с vizn_irina@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/hygiene/
Веб-сайт кафедри	https://hygiene.bsmu.edu.ua/
E-mail	hygiene@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Федьковича, 16
Контактний телефон	+38(0372) 57-09-77

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	1,5
Загальна кількість годин	45
Лекції	10
Практичні заняття	22
Самостійна робота	13
Вид заключного контролю	залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Безпека життєдіяльності – комплексна система знань про захищеність життя і діяльності особистості, суспільства і життєвого середовища від небезпечних факторів природного і штучного характеру. Безпека життєдіяльності поєднує в собі пожежну безпеку, санітарно-епідеміологічне благополуччя, охорону здоров'я, екологічну та ядерну безпеку, попередження надзвичайних ситуацій, цивільний захист, безпеку руху, якість і безпеку продукції та послуг, безпеку споруд, будівель та інженерних мереж тощо.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vidnuz-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);

- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Біологія та екологія	Патоморфологія і патофізіологія
Основи екології та профілактичної медицини	Основи охорони праці та охорона праці в галузі
Анатомія людини	
Фізіологія	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета формування усвідомленого підходу до питання особистої безпеки людини і безпеки людей, що її оточують, матеріальних і моральних цінностей; вмінні оцінювати потенційні небезпеки, визначати шлях надійного захисту від них; вивченні законів, принципів і правил регулювання професійної поведінки медичних працівників та дослідників, що сприяє безпеці використання нових медичних технологій і попереджає медичний персонал про неприпустимість нанесення шкоди людині, її потомству, усьому людству і біосфері у цілому.

6.2. Завдання: визначати основні принципи безпечної життєдіяльності людини; передбачати наслідки порушень валеологічних основ формування здорового способу життя та їх вплив на безпеку життєдіяльності людини; аналізувати й оцінювати небезпечні для життя людей їх

здоров'я і професійної діяльності ситуації та самостійно приймати рішення про вжиття термінових заходів.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

- *інтегральна*: здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання у медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.
- *загальні*:
ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- *спеціальні (фахові, предметні)*:
СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними та соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати заходи захисту і зміцнення здоров'я, профілактики неінфекційних захворювань, навчання пацієнта і членів його родини методам профілактики.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

- методи оцінки негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення;
- заходи профілактики негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення;
- соціально-економічні та біологічні детермінанти, які впливають на здоров'я населення;
- принципи формування груп ризику, території ризику, часу та факторів ризику.

8.2. Вміти:

- оцінити стан навколишнього середовища та негативні фактори впливу на здоров'я населення;
- оцінювати зв'язок та вплив соціально-економічних та біологічних чинників на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції здоров'я; виявляти групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику;

8.3. Демонструвати:

- уміння розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту;
- виявляти групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику;
- проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки» відводиться 45 годин, 1,5 кредити ЄКТС.

10. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота
1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	5	2	2	1
2. Людина в системі «людина – зовнішнє середовище».	5	2	2	1
3. Значення зовнішнього середовища в системі «людина – зовнішнє середовище»	5	2	2	1
4. Забезпечення безпеки життєдіяльності людини	4	-	2	2
5. Безпека харчування як складова безпечної життєдіяльності людини.	5	2	2	1
6. Небезпечні інфекційні захворювання у практиці медичного працівника.	4	-	2	2
7. Причини виникнення та класифікації надзвичайних ситуацій.	4	-	2	2
8. Зміст і обсяг першої медичної допомоги населенню у вогнищах надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу.	3	-	2	1
9. Пожежна безпека як складова безпеки життєдіяльності.	4	1	2	1
10. Електробезпека як складова безпеки життєдіяльності.	4	1	2	1
11. Основи виробничої безпеки медичних працівників	2	-	2	-
Усього годин	45	10	22	13

11. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	2
2.	Людина в системі «людина – зовнішнє середовище»	2
3.	Значення зовнішнього середовища в системі «людина – зовнішнє середовище»	2
4.	Безпека харчування як складова безпечної життєдіяльності людини	2
5.	Пожежо- та електробезпека як складова безпеки життєдіяльності	2
Усього годин		10

12. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	2
2.	Людина в системі «людина – зовнішнє середовище».	2
3.	Значення зовнішнього середовища в системі «людина – зовнішнє середовище»	2
4.	Забезпечення безпеки життєдіяльності людини	2

5.	Безпека харчування як складова безпечної життєдіяльності людини	2
6.	Небезпечні інфекційні захворювання у практиці медичного працівника	2
7.	Причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій	2
8.	Зміст і обсяг першої медичної допомоги населенню у вогнищах надзвичайних ситуацій мирного та військового часу	2
9.	Пожежна безпека як складова безпеки життєдіяльності	2
10.	Електробезпека як складова безпеки життєдіяльності	2
11.	Основи виробничої безпеки медичних працівників	2
Усього годин		22

13.САМОСТІЙНА РОБОТА

1.	Правові аспекти безпеки життєдіяльності людини
2.	Особливості стану екологічної безпеки України
3.	Традиційні і нетрадиційні методи оздоровлення
4.	Здоровий спосіб життя та профілактика шкідливих звичок, наркоманій та токсикоманій.
5.	Генетично модифіковані продукти та їх небезпека для здоров'я людини
6.	Харчові добавки як можливі забруднювачі
7.	Заходи щодо захисту населення при ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків в осередках біологічного зараження

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- 1.Оздоровчі традиційні і нетрадиційні системи.
- 2.Механізм шкідливого впливу алкоголю, тютюнопаління та наркотиків на організм людини.
3. Наслідки забруднення харчових продуктів пестицидами
- 4.Небезпечні інфекційні захворювання у практиці медичного працівника

15.ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО

16. МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО

17.МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Контроль успішності та якості підготовки студентів розподіляється на поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях у вигляді усного опитування, розв'язуванні ситуаційних задач, тестового контролю.

Підсумковий контроль підготовки студентів здійснюється після закінчення вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форми контролю і система оцінювання навчальної діяльності студентів розроблено відповідно до вимог галузевої програми з дисципліни, закону України «Про вищу освіту», наказів МОН України від 16.10.2009 № 943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи», «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитної – трансферної системи організації навчального процесу»(лист МОЗ України від 15.04.2014 №08.01-47/10395).

Вивчення навчальної дисципліни «*Безпека життєдіяльності*» не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку.

Студент отримує оцінку **«зараховано»**, якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття – лекції, практичні заняття, визначені тематичним планом з відповідної дисципліни (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни **не меншу, ніж 120**.

Студент отримує оцінку **«не зараховано»**, якщо студент має невідпрацьовані пропуски навчальних занять (практичних та лекцій) і кількість балів за поточний контроль менша ніж мінімальна.

Оцінка «зараховано» і «не зараховано» вноситься викладачем до залікової відомості (Форма № Н-5. 03-3), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів» та «Залікової книжки».

Залікова відомість надається до фахового коледжу в день проведення заліку або наступного дня.

Студенту, який отримав оцінку «не зараховано» директор фахового коледжу видає направлення на ліквідацію академічної заборгованості з дисципліни.

Відпрацювання занять і підвищення балів студентами за направленням фахового коледжу повинно відбуватись в установленому порядку під час відпрацювань за графіком кафедри. Після відпрацювань пропущених занять фаховий коледж повинен видати студенту залікову відомість, в яку викладач вносить відмітку про складання заліку.

Отримання оцінки «зараховано» з семестрових дисциплін, викладання яких закінчується заліком, є обов'язковою умовою перевodu студента на наступний семестр (рік) навчання.

18. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних тем практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 45/1,5	2 (№№ 1-2)	11	18	14	11	0	2	121

Максимальна кількість балів (200 балів), яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5» – 18 балів × 11 тем + 2 бали за індивідуальну роботу=200.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» – 11 балів × 11 тем = 121. Отримання мінімальної кількості балів (121) за модуль є обов'язковою умовою для виставлення оцінки «зараховано».

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Основи охорони праці та охорона праці в галузі (навчально-методичні матеріали до практичних занять) / [Ю.Г. Масікевич, І.Д. Візнюк, О.М. Жуковський та ін.]. Навчально-методичний посібник.- Чернівці: Мед університет, 2022.- 189 с
2. Охорона праці в галузі: навчальний посібник / Масікевич Ю.Г., Жуковський О.М., Масікевич А.Ю., Візнюк І.Д. та ін. – Чернівці БДМУ, 2019 – 259 с. Іл.
3. Охорона праці в медичній галузі: навч.-метод. Посіб./ О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І.Зенкіна та ін.- К.: ВСВ «Медицина», 2015.-208с.
4. Тестові завдання і ситуаційні задачі з охорони праці в медичній галузі: навч. посіб./О.П. Яворовський, Ю.О.Паустовський, О.А.Никитюк та ін., за ред. О.П. Яворовського, І.В.Сергеті.- К.: ВСВ «Медицина», 2019.- 224с.

5. Охорона праці у медицині та фармації / Мороз В.М., Сергета І.В., Фещук Н.М., Олійник М.П. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2005. – 544 с.

19.2. Додаткова

1. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Навч. посіб. / За ред. В.Ф. Москаленка, О.П. Яворовського.- К.: «Медицина», 2009.-176 с.
2. Навчально-методичні матеріали до практичних занять та самостійної роботи із охорони праці в галузі / Ю.Г. Масікевич, О.М. Жуковський, І.Д. Візнюк. - Електронний навчально-методичний посібник.- Чернівці: БДМУ, 2015.
3. Гігієна праці: Підручник / Ю.І. Кундієв, О.П. Яворовський, А.М. Шевченко та ін.; за ред.. акад. НАН України, НАМН України, проф. Ю.І. Кундієва, чл.-кор. НАМН України проф.. О.П. Яворовського.- К.: ВСВ «Медицина», 2011.-904 с.
4. Охорона праці та безпека життєдіяльності населення у надзвичайних ситуаціях / За ред. І.В.Кочіна. – К.: Здоров'я, 2005. – 432 с.
5. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників /Н.М.Касевич, К.І.Шаповал. – К.: Медицина, 2007. – 224 с.

19.3. Нормативно-правові акти

1. Конституція України (1996).зі змінами №11-р/2019 від 02.12.2019 <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Кодекс законів про працю України. Закон №322-VIII від 10.12.71зі змінами №1401-IX від 15.04.2021, ВВР, 2021, № 27, ст.230[https:// zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua)
3. «Кодекс цивільного захисту України» , 2012, зі змінами №720-IX від 17.06.2020, ВВР, 2020, № 47, ст.408[https:// zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua)
4. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.92 зі змінами №1213-IX від 04.02.2021, ВВР, 2021, № 20, ст.178[https:// zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua)
5. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», 1994, зі змінами №1217-IX від 05.02.2021, ВВР, 2021, №19, ст.171 [https:// zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua)
6. Закон України «Про колективні договори та угоди» № 1874 від 24.12.95 зі змінами №341-IX від 05.12.2019, ВВР, 2019, 2020, № 13, ст.68[https:// zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua)
7. Закон «Про подолання туберкульозу в Україні» від 14.07.2023року № 3269-IX.
8. Постанова Кабінету Міністрів України №637 від 29.04.2013 року «Про затвердження Державної цільової соціальної програми профілактики, діагностики та лікування вірусних гепатитів на період до 2016 року».
9. Постанова ВРУ «Про введення в дію Основ законодавства Українипро охорону здоров'я» (1993)
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2001 № 790 “Програма профілактики ВІЛ-інфекції в Україні”.
11. Наказ МОЗ України №955 від 05.11.2013 року «Порядок проведення екстреної пост контактної профілактики ВІЛ-інфекції у працівників при виконанні професійних обов'язків».
12. Наказ МОЗ України №148 від 17.03.2015 року «Про затвердження Порядку підтвердження зв'язку зараження ВІЛ-інфекцією з виконанням працівником своїх професійних обов'язків».
13. Наказ МОЗ України № 1614 від 03.08.2021. Положенняпро відділ з інфекційного контролю закладу охорониздоров'я та установи/закладу наданнясоціальнихпослуг / соціальногозахистунаселення.
14. Наказ МОЗ України від 21.05.2007 №246 «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій».
15. НАОП 9.1.50-3.01-88 (НПАОП 85.0-3.01-88) “Галузеві норми безплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, а також норм санітарного одягу і санітарного взуття працівникам установ, підприємств і організацій системи охорони здоров'я”.

16. Указ Президента України № 643/2001 “Національна програма боротьби із захворюваністю на туберкульоз”.

19.4. Інформаційні інтернет ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/>. Офіційне інтернет-представництво Президента України
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
7. <http://www.dsp.gov.ua/> Державна служба України з питань праці. Офіційний сайт.
8. <http://moodle.bsmu.edu.ua/> - Сервер дистанційного навчання БДМУ.

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Візнюк Ірина Дмитрівна – асистент кафедри гігієни та екології, без н/с